

A Ket. Szakértői Bizottságának szakmai véleményét tartalmazó

18. számú módszertani állásfoglalás

a tanú meghallgatásáról történő értesítési kötelezettségről

A Ket. Szakértői Bizottságához intézett problémafelvetés szerint a Ket. 49. §-a és 54. § (6) bekezdése nem szolgálja megfelelően a tanúvédelmet. Egy vagy néhány tanú esetén pusztán a kötelező értesítés foganatosítása nyomán kikövetkeztethető, hogy az eljárás során kitől származnak terhelő vallomások, adatok, ehhez bőségesen elegendő lehet ugyanis a hatóság épülete előtt vagy annak folyosóján, illetve az ügyintéző irodájában való találkozás az ügyfél és a tanú között, nem szükséges, hogy a tanú meghallgatásán is együttesen legyenek jelen.

A Ket. 49. §-a alapján ha a hatóság nem tartja szükségesnek az ügyfél idézését, köteles értesíteni az ügyfelet többek között a tanú meghallgatásáról.

A Ket. 54. § (6) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a tanú meghallgatása során nem lehet jelen az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője, ha a tanú védett adatról tesz vallomást, továbbá ha elrendelték a tanú természetes személyazonosító adatainak zárt kezelését.

Az értesítés lényege az, hogy az ügyfél az eljárási cselekményről tudomást szerezzen, a tanú meghallgatásán jelen lehessen, ahhoz kérdéseket intézhessen, illetve észrevételeket, nyilatkozatot teheszen. A tanúvédelem célja azonban éppen az, hogy a tanú személye inkognitóban maradjon.

A Ket. 49. §-a egy általános (az ügyfél a meghallgatáson **részt vehet**), míg az 54. § (6) bekezdése speciális (az ügyfél **nem lehet jelen**) szabályt tartalmaz. A jelenlegi szabályozás mellett technikai, szervezési feladatokat jelent a hatóság számára, hogy ezt hogyan oldja meg.

A tanúvédelmet mindenképp szem előtt kell tartani.

Indokolt először a tanú idézése, s tájékoztatása arról, hogy élhet a Ket. 54. § (4) bekezdésben foglalt lehetőséggel. Erről a tanút már az idézésben célszerű lehet tájékoztatni. Amennyiben a megadott határidőn belül ezt nem kéri, a hatóság az ügyfelet értesíti a tanú meghallgatásáról. Ha a tanú kéri adatai zártan történő kezelését, s a hatóság a kérelemnek helyt ad, akkor jár el helyesen a hatóság, ha az ügyfelet nem értesíti a tanú meghallgatásáról. Ebben az esetben a hatóság utólag – akár a Ket. 70. §-a szerinti bizonyítékok ismertetésekor – tájékoztatja az ügyfelet, hogy a tanú meghallgatásáról készített jegyzőkönyvnek a Ket. 39.§ (4) bekezdése szerinti tartalmú másolatát megtekintheti, arra észrevételt tehet.

Maga a problémafelvetés azonban egy valós gondra is felhívja a figyelmet. Ha ugyanis az eljárásban akár csak egy „védett tanú” is részt vesz, a tanúvédelem nem merülhet ki az illető természetes személyazonosító adatainak zárt kezelésében, hanem a tanúvédelemnek az eljárás-szervezésnél és az egyes eljárási cselekmények lebonyolításánál is érvényesülnie kell, mert ellenkező esetben önmagában véve a személyazonosító adatok zárt kezelése gyakorlatilag semmit sem ér. Ezért az ilyen ügyekben nem szabad a meghallgatni kívánt tanúkat azonos időpontra, de még szorosán egymást követő sorrendben sem idézni, mert így akár a tanúk, akár az ügyfél könnyen következtethet rá: kitől származik a személyazonosító adatokat nem tartalmazó jegyzőkönyvben foglalt vallomás. Ilyenkor a nem védett tanúkat meg lehet hall-

gatni egymást követően, s ezen a meghallgatáson – előzetes értesítés alapján – jelen lehet az ügyfél is, míg a „védett tanú” meghallgatását más időpontban, az ügyfél távollétében kell lebonyolítani. Ezen túlmenően a jegyzőkönyv sem tartalmazhat olyan szövegrészt, amelynek alapján a védett tanú kiléte egyértelműen megállapítható. Elegendő pl. egy „a konyhám ablakából láttam” kezdetű mondat a jegyzőkönyvben: ha ugyanis valamely cselekmény helyszínét csak egyetlen szomszédos családi ház ablakából lehet látni, akkor az ügyfél az idézett szövegrész alapján egyértelműen meg tudja állapítani a tanú kilétét. Ezért a jegyzőkönyvet annak lezárása után a védett tanúval együtt kifejezetten tanúvédelmi szempontból is át kell olvasni, s szükség esetén megbízható módon való lefestéssel indokot törölni belőle az árulkodó szövegrészeket.

Összegezve: a tanúvédelem olyan új jogintézmény a Ket-ben, amely szükségképpen új munkamódszerek alkalmazását követeli meg az ügyintézőktől.